

EUROOPA PARLAMENT

2014–2019

Istungidokument

27.4.2015

B8-0382/2015

RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

komisjoni asepresidendi ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja avalduse alusel

vastavalt kodukorra artikli 123 lõikele 2

üliõpilaste tapmise kohta islamistliku terrorirühmituse Al-Shabaab poolt Keenias
(2015/2661(RSP))

Maria Heubuch, Heidi Hautala, Judith Sargentini, Michèle Rivasi, Ernest Urtasun, Barbara Lochbihler, Tamás Meszerics, Jordi Sebastià, Davor Škrlec, Bart Staes
fraktsiooni Verts/ALE nimel

Euroopa Parlamendi resolutsioon üliõpilaste tapmise kohta islamistliku terroristühmituse Al-Shabaab poolt Keenias (2015/2661(RSP))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni asepresidendi ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja Federica Mogherini 3. aprilli 2015. aasta avaldust Keenias Garissa ülikooli kolledžis toimunud terrorirünnaku kohta,
 - võttes arvesse ÜRO Peaassamblee 2. aprilli 2015. aasta avaldust,
 - võttes arvesse Aafrika Liidu 2. aprilli 2015. aasta avaldust,
 - võttes arvesse 1948. aasta inimõiguste ülddeklaratsiooni,
 - võttes arvesse 1966. aasta kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelist pakti,
 - võttes arvesse 1981. aasta inimõiguste ja rahvaste õiguste Aafrika hartat,
 - võttes arvesse 1981. aasta ÜRO deklaratsiooni igasuguse usul ja veendumustel põhineva sallimatuse ja diskrimineerimise kaotamise kohta,
 - võttes arvesse Cotonou lepingu teist läbivaatamist 11. mail 2010. aastal,
 - võttes arvesse kodukorra artikli 123 lõiget 2,
- A. arvestades, et rühmituse Al-Shabaab 2. aprilli 2015. aasta rünnaku Keenia Garissa ülikooli kolledži vastu kavandas tõenäoliselt keenialane Mohamed Kuno ja selles hukkus 147 üliõpilast;
- B. arvestades, et kõnealune verevalamine oli Keenias ohvriterohkeim pärast 1998. aastat, kui Al Qaeda pommitas Ameerika Ühendriikide saatkonda Nairobis ja tappis rohkem kui 200 inimest;
- C. arvestades, et terroristühmitus Al-Shabaab kasvas välja Ühendatud Islamikohtutest (Islamic Court Union) 2007. aastal ja on tegutsenud kõige aktiivsemalt Somaalias;
- D. arvestades, et Somaalias on valitsenud sisemine ebastabiilsus juba kaks viimast aastakümnet, alates Siyaad Barre'i režiimi kukutamisest 1991. aastal; arvestades, et kodusõda on nõudnud lugematu hulga tsiviilisikute elu ja rahva julgeolek on jätkuvalt äärmiselt murettekitav; arvestades, et olukorda Somaalias on veelgi keerulisemaks muutnud piraatlus ja laevade relvastatud röövimine;
- E. arvestades, et terroristühmituse Al-Shabaab eesmärk on luua Somaalias fundamentalistlik islamiriik; arvestades, et kunagi oli selle rühmituse mõjuvõimu all Muqdisho ja suur osa Somaalia maapiirkondadest;

- F. arvestades, et käimasolev Aafrika Liidu rahuvalvemissioon ning Aafrika Liidu missioon Somaalias (AMISOM) on viimastel aastatel Al-Shabaabi oluliselt nõrgestanud, kuid suur osa Somaalia maapiirkondadest on endiselt Al Qaeda seotud rühmituse Al-Shabaab võitlejate mõjuvõimu all;
- G. arvestades, et Keenia osales mitu aastat sõjalises võitluses Al-Shabbabi vastu Somaalias ning Keenia on vastu võtnud palju Somaalia pagulasi;
- H. arvestades, et alates sellest, kui Keenia suurendas oma sõjalist sekkumist Somaalias 2011. aastal, et kaitsta riiki Al-Shabaabi vägivalda eest, on rünnakud saagenud ning nende hulka kuuluvad 2013. aasta septembris toimunud Nairobi Westgate kaubanduskeskuse rünnak, massilised tapmised külades ning politseinike ja usutegelaste sihipärane tapmine;
- I. arvestades, et viimase kahe aasta jooksul on Al-Shabaab tapnud Keenia territooriumil rohkem kui 400 inimest, sealhulgas 67 inimest rünnakus Nairobi Westgate kaubanduskeskuse vastu 2013. aastal;
- J. arvestades, et Al-Shabaabi väitel oli Garissa ülikooli vastu toimunud rünnak kättemaks Keenia sõjalise sekkumise ja vägivaldtegevuste eest Somaalias ning Keenia julmuse eest oma moslemitest kodanike ja põgenike vastu; arvestades, et Al-Shabaab on hoiatanud, et kui Keenia oma vägesid Somaaliast välja ei vii, jätkatakse rünnakuid;
- K. arvestades, et alates 2014. aastast on Keenia valitsus tugevdanud oma julgeolekumeetmeid, et seista vastu Al-Shabaabi põhjustatud ohule, ja on korraldanud politseikontrolle peamiselt somaallastega asustatud piirkondades, suurendanud pagulaste haldusjärelvalvet, võtnud vastu uusi julgeolekualaseid õigusakte ja suurendanud politsei terrorismivastase võitluse üksuse pädevusi;
- L. arvestades, et Garissa ülikoolis toimunud verevalamise järel on Keenia korraldanud Somaalias õhurünnakuid, mille sihtmärgiks olid kaks Al-Shabaabi laagrit Gedo piirkonnas Keenia ja Somaalia piiri ääres;
- M. arvestades, et Keenia on alustanud 700 kilomeetri pikkuse müüri rajamist kogu piiri ulatuses Somaaliaga, et peatada Al-Shabaabi liikmed;
- N. arvestades, et Al-Shabaabil on aastate jooksul olnud eri sissetulekuallikaid, sealhulgas tulu, mis on saadud teistelt terrorirühmitustelt, riiklikelt toetajatelt, Somaalia diasporaalt, piraatlusest, inimröövidest, kohalikest ettevõtetest väljapressimisel, ebaseaduslikust puusõega kauplemisest ning suhkru salakaubaveost;
- O. arvestades, et mõni päev pärast ülikooli rünnakut külmutas Keenia mitu pangakontot, mida kahtluste kohaselt kasutati terrorismi rahastamiseks; arvestades, et Somaalia perekonnad on kaotamas oma ainsat ametlikku, läbipaistvat ja reguleeritud kanalit, mille kaudu saata ja vastu võtta raha, samuti võivad Somaalias tegutsevad abiorganisatsioonid kaotada ainsa viisi kanda üle raha, mida nad vajavad igapäevase humanitaarabialase ja arengutegevuse jaoks;
- P. arvestades, et käesoleval kuul toimunud rünnaku järel Garissa ülikooli vastu ähvardas

Keenia sulgeda Dadaabi pagulaslaagrid ja saata kodumaale tagasi 90 päeva jooksul rohkem kui 360 000 Somaalia pagulast julgeolekuohu tõttu; arvestades, et Keenia välisminister Amina Mohamed eitas kava ja märkis, et Dadaabi laagri sulgemise kuupäev ei ole otsustatud ja pagulaste kodumaale saatmine sõltub kasutada olevatest vahenditest; arvestades, et ta tegi ettepaneku korraldada abistajate konverentsi, millel Keenia paluks rahvusvahelistelt abiandjatelt rahalisi vahendeid ümberasustamiseks;

- Q. arvestades, et Somaalia islamistliku Al-Shabaabi liikmed korraldavad laialdasi värbamisi Keenia kirdeosas; arvestades, et Al-Shabaabi korraldatud võitlejate värbamine Keenia territooriumil märgib muutust Al Qaeda Ida-Aafrika liitlase taktikas;
- R. arvestades, et Al-Shabaab kasutab ka oma värbamiskampaanias ära sotsiaalselt ebaõiglust, frustratsiooni ja poliitilist tõrjutust Keenia paljude etniliste ja usuliste vähemuste hulgas;
- S. arvestades, et põhiõiguste austamine on eduka terrorismivastase poliitika oluline osa;
1. mõistab teravalt hukka 2. aprillil 2015. aastal toimunud hirmsa rünnaku Garissa ülikooli vastu Keenia kirdeosas, mille pani toime Somaalias baseeruv islamistlik rühmitus Al-Shabaab ning milles hukkus 147 noort ning paljud sai haavata;
 2. väljendab sügavat kaastunnet oma lähedase kaotanud perekondadele ja väljendab oma poolehoidu kõigile vigastada saanud ohvritele; palub Keenia ametivõimudel viia nende taunitavate terrorismiaktide toimepanijad, korraldajad, rahastajad ja toetajad kohtu ette;
 3. mõistab kindlalt hukka igasuguse tagakiusamise ja õiguste rikkumised, mis on seotud isikute ja kogukondade õigusega elule ja füüsilisele puutumatusel ning põhinevad usutunnistusel, etnilisel, rahvuslikul, rassilisel kuuluvusel või muudel põhjustel;
 4. tuletab meelde, et terrorism selle kõikides avaldumisvormides kujutab endast üht kõige tõsisemat ohtu rahvusvahelisele rahule ja julgeolekule ning et kõikide terroriaktide puhul (millal ja kelle poolt iganes need on toime pandud) on tegemist kuritegudega ja need on põhjendamatud, sõltumata sellest, millest need on ajendatud;
 5. väljendab solidaarsust Keenia rahva ja valitsusega terrorismi ja vägivaldse äärmusluse ennetamisel ja selle vastu võitlemisel vastavalt nende kohustusele rahvusvahelise õiguse alusel, eelkõige rahvusvaheliste inimõigusi käsitlevate õigusaktide, rahvusvahelise humanitaariõiguse ja pagulasõiguse alusel;
 6. nõuab eelkõige tungivalt, et valitsus takistaks terrorirünnakute kasutamist ettekäändena kodanikuõiguste mahasurumiseks; palub Keenia ametivõimudel tugineda oma terrorismivastase võitluse strateegias õigusriigi põhimõttele ja põhiõiguste austamisele; rõhutab, et tuleb tagada terrorismivastaste poliitikameetmete demokraatlik ja kohtulik järelevalve;
 7. tuletab Euroopa välis teenistusele ja liikmesriikidele meelde 2012. aasta juunis vastuvõetud ELi inimõiguste ja demokraatia tegevuskava raames võetud kohustust käsitleda inimõigusi kõikides kolmandate riikidega peetavates terrorismivastast võitlust käsitlevates dialoogides;

8. nõuab terviklikku lähenemist radikaliseerumise- ja terrorismivastasele võitlusele, mis keskenduks sotsiaalse ühtekuuluvuse tugevdamisele ja kuritegevuse ennetamisele; kutsub Keenia ametivõime üles tugevdama oma jõupingutusi, et vähendada vaesust, pakkuda töövõimalusi, eriti noortele, ning andma üksikisikutele suurema otsustusõiguse ja neid austama, et kaotada algstaadiumis ülekohus ja frustratsioon, mida vägivaldsed ekstremistid võivad ära kasutada;
9. väljendab heameelt selle üle, et Aafrika Liit on otsustanud suurendada jõupingutusi selleks, et hoida ära terrorismi ja vägivaldset äärmuslust ning võidelda selle vastu asjaomaste kontinentaalsete ja rahvusvaheliste vahendite raames;
10. märgib siiski murega, et kuigi Aafrika Liidu missioon Somaalias (AMISOM) on kahtlemata saavutanud märkimisväärseid tulemusi Al-Shabaabi mudžahiidide vastu võitlemisel, on islamistlik organisatsioon oma kaotustest hoolimata tugev ja ohtlik jõud;
11. märgib, et Al-Shabaab on näidanud paindlikkust ja reageerimisvõimet rühmituse uuendamisel, kasutades selleks ära ajaloolist ebaõiglust, majanduslikku ja sotsiaalset ülekohut ja poliitilist tõrjutust Keenia kirdeosas ja rannikuäärsetes provintsidel elavate ebasoodsas olukorras olevate moslemi kogukondade hulgas;
12. palub Keenia ametivõimudel tegeleda radikaliseerumise ja ekstremismi tekkepõhjustega; on arvamusel, et julgeoleku saab kindlustada ainult siis, kui tegeletakse asjakohaselt lõhega Keenia poliitilise ja kodanikuühiskonna sees ning regionaalse ebavõrdusega arengus; palub sellega seoses Keenia valitsusel lõpetada Keenias elavate somaallaste ja moslemite diskrimineerimine, võidelda korruptsiooni vastu, viia läbi julgeoleku- ja politseireform ning edendada religioonide- ja kultuuridevahelist dialoogi vahendina, mille abil otsida kaugeleulatuvaid ja pikaajalisi lahendusi vägivalda vastu võitlemisel;
13. kutsub Keeniat üles seoses sellega, et Somaalias pika aega kestnud riigi kokkuvarisemine ja konfliktide tagajärjed on mõjutanud rahu ja stabiilsust Keenias, tihendama koostööd piirkonnas asuvate naaberriikidega, et tagada piirkonnas rahu ja julgeolek; nõuab tungivalt, et EL jätkaks sellel eesmärgil diplomaatilist ja pikaajalist arengukoostööd piirkonnas ja kogu Aafrikas;
14. väljendab heameelt selle üle, et Keenia on võtnud vastu pagulasi ja neid kaitsnud vägivalda ja tagakiusamise eest naaberriigis Somaalias rohkem kui kaks aastakümnet; tunnistab, et praegune julgeolekuolukord piirkonnas ja Keeniat ähvardavad tõsised ohud muudavad äärmiselt oluliseks pagulaste ja ka keenialaste kaitsmise Al-Shabaabi terroristide võimaliku sissetungi eest üle piiri; nõuab siiski tungivalt, et valitsus täidaks oma kohustust tagada julgeolek Keenia kodanikele ja muudele riigis elavatele isikutele, sealhulgas pagulastele;
15. juhib eelkõige tähelepanu sellele, et kuigi Somaalia ÜRO toetatud valitsus on saavutanud viimastel aastatel kontrolli enamiku linnade üle, on suur osa maapiirkondadest endiselt Al Qaeda seotud Al-Shabaabi mässuliste mõjuvõimu all, mistõttu on Somaalia pagulastel ebatavaline tagasi pöörduda; tuleb lisaks meelde, et rahvusvahelise õiguse kohaselt peab pagulaste tagasipöördumine olema vabatahtlik ja mitte sunduslik; nõuab seega tungivalt, et Keenia valitsus ei sulgeks Dadaabi

pagulaslaagreid, kuna otsusel oleksid äärmiselt tõsised humanitaartagajärjed ning Keenia rikuks sellega oma rahvusvahelise õiguse alusel võetud rahvusvahelisi kohustusi;

16. tuletab meelde, et Somaalia on maailma üks vaesemaid riike; märgib siiski murega, et Garissa rünnaku järel on valitsus sulgenud rahaülekandesüsteemid, millest vaesed, maapiirkondades asuvad ja pagulaste kogukonnad sõltuvad, kuna piirkonnas puuduvad arengu- ja tööhõivevõimalused;
17. kardab, et rahaülekannete peatamine kahjustab raskustes perekondi ja abioperatsioone Somaalias; nõuab seetõttu tungivalt, et Keenia ametivõimud lubaksid taastada Somaalia rahaülekanded, kuna raha on eluliselt oluline miljonitele inimestele riigis, mis püüab end taastada islamistlike rühmituste ohust hoolimata ning vaatamata levinud näljahädale ja pidevale põuale;
18. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele, Keenia valitsusele, Aafrika Liidu institutsioonidele, ÜRO peasekretärile, ÜRO Peaassambleele, AKV-ELi parlamentaarse ühisassamblee kaasesimeestele ja üleaafrikalisele parlamendile.